Beleid Universitaire Minoren

De meeste bacheloropleidingen van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) hebben een minorruimte (15 of 30 EC) in semester 1 van jaar 3. De minorruimte kan door studenten op verschillende manieren worden ingevuld (zie 'Beleid Minorruimte'), waaronder met een universitaire minor. Dit document beschrijft het beleid en de regelgeving ten aanzien van de universitaire minoren. In deel A staan de visie op en doelstellingen van de universitaire minoren centraal. In deel B wordt de universiteitsbrede regelgeving voor de universitaire minoren gespecificeerd.

Deel A: Visie, doelstellingen universitaire minoren

Discipline-specifieke en discipline-overstijgende universitaire minoren
In de universitaire minoren maken studenten kennis met een of meerdere vakgebieden buiten hun eigen discipline. Kenmerkend voor de universitaire minoren is dat deze toegankelijk zijn voor alle studenten binnen de universiteit, ongeacht studieachtergrond. De multidisciplinaire groepssamenstelling in de universitaire minoren daagt studenten uit om samen te werken met studenten met verschillende disciplinaire achtergronden. Universitaire minoren kunnen *discipline-specifiek* of *discipline-overstijgend* van aard zijn.

In *discipline-specifieke* universitaire minoren maken studenten kennis met één vakgebied buiten hun eigen opleiding, zoals rechtsgeleerdheid, psychologie of astronomie. Zij verbreden op deze wijze hun academische profiel met kennis en vaardigheden uit een andere discipline.

Discipline-overstijgende universitaire minoren hebben een multi- of interdisciplinaire aanpak[1] en stellen een vraagstuk of thema centraal, bijvoorbeeld energie, gezondheid in noord-Nederland of religie in de moderne samenleving. Studenten leren met een brede blik te kijken naar vraagstukken en doen kennis en vaardigheden op die zij kunnen gebruiken bij het benaderen van complexe discipline-overstijgende problemen en bij het samenwerken in multidisciplinaire omgevingen.

In de universitaire minoren worden verschillende strategische doelstellingen - zowel inhoudelijk als didactisch - van de RUG verwezenlijkt. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van nieuwe discipline-overstijgende universitaire minoren gekoppeld aan de thema's in de Schools voor Wetenschap en Samenleving. De universitaire minoren vervullen tevens een rol als proeftuin voor innovatieve onderwijsmethoden en toetsvormen, bijvoorbeeld in het ontwikkelen van *multi-level* onderwijs bestemd voor studenten uit het mbo, hbo en wo.

Herziening Beleid Universitaire Minoren 2023
In dit herziene Beleid Universitaire Minoren zijn drie aanvullingen/wijzigingen opgenomen ten opzichte van het voorgaande Beleid Universitaire Minoren: 1) universitaire minoren en de Schools voor Wetenschap en Samenleving, 2) start en ontwikkeling van nieuwe universitaire minoren, 3) periodieke evaluatie universitaire minoren.

1. Universitaire minoren en de Schools voor Wetenschap en Samenleving
Een van de hoekstenen van het Strategisch Plan 2021-2026 *Making Connections* is de uitbreiding van interdisciplinaire onderwijsprogramma's, die aansluiten bij de maatschappelijke thema's van de vier Schools voor Wetenschap en Samenleving. Via de Schools biedt de RUG een plek waar academische disciplines elkaar ontmoeten en samenwerken in het onderwijs. De RUG spreekt in het Strategisch Plan de ambitie uit nieuwe interdisciplinaire universitaire minoren te ontwikkelen die passen binnen de thema's van deze Schools.

In 2022 is het beleidskader 'Onderwijs in de Schools' vastgesteld. Een van de doelen uit dit kader is het laten aansluiten van de helft van het universitaire minorenaanbod bij de thema's van de Schools. Tot 2027 zullen in elk geval 8 nieuwe *discipline-overstijgende* universitaire minoren worden

[1] *In de wetenschap is discussie over de concepten multi-, inter- en transdisciplinair onderwijs. In dit beleidsstuk refereert multidisciplinair onderwijs naar onderwijs waarin meerdere disciplines naast elkaar een plek hebben, zonder dat expliciet sprake is van integratie. In interdisciplinair onderwijs worden concepten, theorieën en methoden uit verschillende disciplines geïntegreerd. Van transdisciplinair onderwijs is sprake als wordt samengewerkt met stakeholders van buiten de wetenschap. In dit type onderwijs wordt academische kennis uit verschillende disciplines en kennis uit de praktijk geïntegreerd in het onderwijs. Zie ook de toelichting in 'Handreiking Universitaire Minoren'.*

ontwikkeld overeenkomstig de afspraken uit het genoemde beleidskader. Dit betekent dat deze universitaire minoren worden ontwikkeld met ten minste drie participerende faculteiten, inter-/transdisciplinair en *challenge-based* van opzet zijn en onderwijs aanbieden dat aansluit bij de wetenschappelijke en maatschappelijke thema's van de Schools.

In aanvulling op de ontwikkeling van 8 nieuwe universitaire minoren, zal voor al bestaande universitaire minoren explicieter worden getoond hoe deze qua thematiek aansluiten bij de strategische thema's die de RUG heeft gekozen in het Strategisch Plan.

Naast *discipline-overstijgende* universitaire minoren blijven *discipline-specifieke* universitaire minoren bestaan. Discipline-specifieke universitaire minoren hebben een multidisciplinaire groepssamenstelling en laten studenten kennismaken met één discipline buiten de eigen opleiding, zoals rechtsgeleerdheid, psychologie of astronomie. Studenten verbreden op deze wijze hun profiel. Discipline-specifieke universitaire minoren zijn (vaak) zo opgezet dat zij grote groepen studenten kunnen accommoderen. Dit is belangrijk, omdat jaarlijks 1800-2000 studenten een universitaire minor volgen.

2. Start en ontwikkeling van nieuwe Universitaire Minoren
De overweging voor het al dan niet starten van een nieuwe universitaire minor wordt losgekoppeld van het kwaliteitsoordeel over het ontwerp van de universitaire minor. In de eerste fase dient de beoogde penvoerende faculteit een beknopt voorstel in gebruikmakend van deel 1 van het Formulier Aanvraag Nieuwe Universitaire Minor. Het Onderwijsberaad heeft een adviesrol in de strategische overwegingen voor het wel/niet opstarten van (de ontwerpfase) van een nieuwe universitaire minor. Pas na advies van het Onderwijsberaad en akkoord van het College van Bestuur op het beknopte voorstel voor een universitaire minor, wordt de penvoerende faculteit verzocht het plan verder uit te werken in een volledig voorstel (deel 2 Formulier Aanvraag Nieuwe Universitaire Minor). Na afronding van de ontwerpfase, toetst de UCO, gemandateerd door het College van Bestuur, de kwaliteit van het ontwerp en de kwaliteitszorg van nieuwe universitaire minoren. Zie uitwerking van de criteria onder deel B: 'Kenmerken en regelgeving Universitaire Minoren'.

3. Periodieke evaluatie Universitaire Minoren
Het universitaire minoraanbod is de afgelopen jaren organisch gegroeid. Op instellingsniveau bestaat daarom behoefte aan een kwaliteitszorgsysteem rond deze minoren. Om die reden wordt een evaluatiestelsel voor universitaire minoren ingevoerd, waarin universitaire minoren voor een periode van 6 jaar worden aangeboden. Na 3 jaar vindt een tussentijds evaluatie plaats en kan waar nodig bijgestuurd worden, na 6 jaar volgt een eindevaluatie. Vervolgens kan besloten worden de minor opnieuw aan te bieden voor een periode van 6 jaar.

Deel B: Kenmerken en regelgeving Universitaire Minoren

Artikel 1. Programmakenmerken

1. Universitaire minoren volgen de eisen zoals geformuleerd ten aanzien van de minorruimte in algemene zin, zie 'Beleid Universitaire Minorruimte' (e.g. semester 1, jaar 3 van de bacheloropleiding, 15 EC of 30 EC).
2. Penvoerende faculteiten hebben de optie om een een maximum aantal deelnemers vast te stellen.

Artikel 2. Ingangseisen

1. Studenten vanuit alle bacheloropleidingen kunnen deelnemen aan een universitaire minor. Een uitzondering hierop kan worden gemaakt wanneer de reguliere bacheloropleiding van de student te veel overlap vertoont met de universitaire minor (ter beoordeling aan de examencommissie van de opleiding van de student).
2. Studenten kunnen zonder nadere ingangseisen meedoen aan een universitaire minor in blok 1. Het is ook mogelijk een minor van 15 EC aan te bieden in blok 1 en een 'vervolgminor' in blok 2. Voor dit tweede deel van de minor kan het succesvol afronden van het eerste minorpakket als ingangseis gesteld worden op basis van volgorde- en voorkennisvereisten.
3. Masterstudenten en hbo-studenten kunnen geen universitaire minor volgen aan de RUG.
4. Bachelorstudenten van andere universiteiten in Nederland en van buitenlandse universiteiten kunnen zich inschrijven voor een universitaire minor.

Artikel 3. Organisatievereisten

1. Elke universitaire minor heeft één penvoerende faculteit, ook wanneer het een samenwerking tussen faculteiten betreft is slechts één faculteit penvoerder. Onder eindverantwoordelijkheid van de penvoerende faculteit kunnen taken worden verlegd naar andere deelnemende faculteiten of Schools.
2. Een universitaire minor moet zijn ingebed in het kwaliteitszorgsysteem van de penvoerende faculteit (zie Kwaliteitszorg).
3. De penvoerende faculteit zorgt voor de administratieve afstemming met evt. andere faculteiten.
4. De penvoerende faculteit is verantwoordelijk voor de administratie in systemen zoals Progress, Ocasys en Brightspace.
5. De financiering van de minoropleidingen volgt het reguliere financieringssysteem voor onderwijs ('Onderwijsdienstverlening'). De penvoerende faculteit maakt desgewenst financiële afspraken met andere faculteiten. De penvoerende faculteit financiert in de basis de ontwikkelkosten voor een nieuwe universitaire minor.

Artikel 4. Niveau

1. Het beoogde eindniveau de universitaire minoren dient aan te sluiten bij de doelgroep, bachelorniveau jaar 3.

Artikel 5. Onderwijsvereisten

1. Universitaire minoren moeten een coherent curriculum hebben en daarom is het verplicht leerdoelen vast te stellen op minorniveau en (indien van toepassing) op het niveau van de onderwijseenheid (vak/ module).
2. Het moet duidelijk zijn hoe onderdelen van de minor zich tot elkaar en tot de leerdoelen van de volledige minor verhouden.
3. De onderwijsmethoden en de beoordelingsvormen moeten duidelijk verband houden met de leerdoelen. Er wordt een expliciete koppeling gemaakt tussen toetsvormen en leerdoelen.

4. Voor universitaire minoren die in het kader van onderwijs in de Schools voor Wetenschap en Samenleving zijn/worden ontwikkeld, gelden aanvullende vereisten ten aanzien van gebruikte onderwijsvormen en/of onderwijsconcepten. Deze zijn vastgelegd in het de Handreiking Universitaire Minoren.

Artikel 6. Kwaliteitszorg

1. Elke universitaire minor heeft een penvoerende faculteit die het curriculum en de kwaliteit van de universitaire minor bewaakt en verantwoordelijk is voor de formele kwaliteitszorgcyclus.
2. De penvoerende faculteit legt de regels en richtlijnen voor een universitaire minor vast in de onderwijs- en examenregeling van een van de bacheloropleidingen binnen de faculteit.
3. De penvoerende faculteit wijst een examencommissie aan die toeziet op de toetsing in de minor.
4. De penvoerende faculteit wijst een opleidingscommissie aan die een adviserende rol heeft m.b.t. de universitaire minor en de onderwijsevaluaties bespreekt.
5. Het kwaliteitszorgbeleid van de penvoerende faculteit is van toepassing op de universitaire minor.

Artikel 7. Start nieuwe Universitaire Minoren

1. Voorstellen voor nieuwe universitaire minoren worden door de beoogde penvoerende faculteit ingediend via de jaarlijkse planbriefprocedure. Deze regeling gaat in voor universitaire minoren die starten in september 2025 (indienen planbrief februari 2024). Voor universitaire minoren met beoogde startdatum september 2024 wordt voorzien in een overgangsregeling.
2. Een beknopt voorstel wordt ingediend overeenkomstig deel 1 Formulier Aanvraag Nieuwe Universitaire Minor. Het Onderwijsberaad bespreekt voorstellen voor nieuwe universitaire minoren in april van het jaar van indienen.
3. Het Onderwijsberaad heeft een adviesrol in de overwegingen om een nieuwe universitaire minor te ontwikkelen en adviseert ten minste over: overlap met bestaande universitaire minoren, mogelijkheden tot samenwerking tussen faculteiten en inpassing binnen de instellingsbrede onderwijsstrategie.
4. Het College van Bestuur besluit in mei van het jaar van indienen over het al dan niet overgaan tot verdere uitwerking van een nieuwe universitaire minor. Het College van Bestuur kan op advies van het Onderwijsberaad aanvullende eisen stellen.
5. De penvoerende faculteit werkt het voorstel uit, rekening houdend met de aanvullende eisen gesteld door het College van Bestuur, de criteria uit dit kader en de ‘Handreiking Universitaire Minoren’. Voor de uitwerking wordt deel 2 Formulier Aanvraag Nieuwe Universitaire Minor gebruikt.
6. Voor 1 november van het jaar waarin het voorstel werd ingediend, wordt de ontwikkelfase afgerond. Deel 2 Formulier Aanvraag Nieuwe Universitaire Minor wordt ter advisering voorgelegd aan de UCO en de instellingsbrede minorcoördinator.
7. Voor 1 december toetsen de UCO en de instellingsbrede minorcoördinator de kwaliteitscriteria voor nieuwe universitaire minoren. Vervolgens kan de minor in september van het aanstaande jaar starten.

Artikel 8. Periodieke evaluatie universitaire minoren

1. Een universitaire minor wordt in beginsel aangeboden voor een periode van (ten minste) 6 jaar, naar analogie van de opleidingsaccreditaties.
2. Na 3 jaar voert de penvoerende faculteit een tussenevaluatie uit en is bijsturing mogelijk.
3. Na 5 jaar wordt een eindevaluatie uitgevoerd t.b.v. een besluit over continuering van de universitaire minor.
4. Op basis van de evaluatie neemt het College van Bestuur, in samenspraak met de penvoerende faculteit, een besluit over de continuering van een universitaire minor.
5. De looptijd van universitaire minoren kan steeds met 6 jaar worden verlengd.

6. Bestaande universitaire minoren zullen gefaseerd geëvalueerd worden en een looptijd toegekend krijgen.

Vastgesteld door het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen op 31-10-2023.